

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDENS KRISPLAN

14 december 2022

1	Innehållsförteckning	
2	Inledning.....	3
3	Kris och extraordinära händelser.....	3
4	Nacka kommuns krisledningsarbete.....	4
5	Syftet med den lokala krisplanen	5
6	Arbets- och företagsnämndens verksamhetsansvar ..	5
7	Arbets- och företagsnämndens krishantering.....	7
8	Handbok för krishantering.....	7
9	Kriskommunikation	8
10	Avslut av gemensam krisledningsgrupp	8

2 Inledning

Grunden för Nacka kommuns övergripande krisplan är det svenska krishanteringssystemets tre grundprinciper.

1. **Ansvarsprincipen** – den som har ansvaret för en verksamhet under normala förhållanden har samma verksamhetsansvar när något allvarligt inträffat.
2. **Likhetsprincipen** – under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden – så långt det är möjligt.
3. **Närhetsprincipen** – händelser av allvarlig karaktär ska i första hand hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda.

Detta dokument beskriver hur arbets- och företagsnämndens verksamheter organiserar, leder, samordnar, samverkar och kommunicerar vid en kris eller vid hot om kris. En kris kan orsakas av många olika typer av händelser och går inte alltid att förutse. Grunden för verksamheternas gemensamma krishantering består därför i flexibilitet och proaktivitet.

Arbets- och företagsnämndens verksamheter har, med stöd av kommunens säkerhetsfunktion, gjort en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för att kartlägga vilka allvarliga händelser som kan inträffa och hur dessa händelser skulle kunna påverka den egna verksamheten. Resultatet värderas och sammanställs och ligger till grund för en kontinuitetsplan som tas fram av enheterna. Risk- och sårbarhetsanalysen ska revideras varje år.

3 Kris och extraordinära händelser

Med en **extraordinär händelse** menas en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller en region.¹

En **kris** och ytterst en extraordinär händelse kännetecknas av:

- att det råder stor osäkerhet om läget
- att tillgången till information om vad som hänt inledningsvis är begränsad
- att olika aktörers ansvarsområden måste koordineras
- att besluten fattas under stor tidspress
- att nya oväntade situationer dyker upp som kräver kreativt tänkande och flexibilitet
- att det finns en stor efterfrågan på information.

Samhällets krisberedskap kan beskrivas som förmågan att förebygga, motstå och hantera krissituationer. Syftet med svensk krisberedskap är att värna

1 4 kap 1§, lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

4 Nacka kommuns krisledningsarbete

Krisledningsarbetet i Nacka kommun delas in i fyra nivåer:

0	Krisledning på lokal nivå <i>Inom AFN:s ansvarsområde innebär det arbets- och etableringsenheten, utbildningsenheten, enheter som arbetar på uppdrag av arbets- och etableringsenheten samt utförare i kommunal produktion och auktoriserade anordnare.</i>	Händelsen hanteras i så stor utsträckning som möjligt av berörd verksamhet. För arbets- och etableringsenheten och utbildningsenheten innebär det den närmast berörda myndighets- och huvudmannaverksamheten eller i produktionen; kommunal som privat.
1	Krisledning på nämndnivå <i>Processägaren/ ansvarig eskalerar information gentemot egen nämnd</i>	Händelsen samordnas av berörd nämnd utifrån sitt ansvarsområde. Kommunledningen informeras.
2	Krisledning på central nivå	Händelsen berör flera verksamheter/ ansvarsområden och kan inte enbart hanteras lokalt. Central krisledning tillträder.
3	Krisledningsutskottet²	Krisledningsnämnden tillträder och tar över beslutsrätt och ansvar från de politiska nämnderna.

Nivå 0 – Lokal nivå

Strategin vid en inträffad kris eller allvarlig händelse i Nacka kommun är att verksamheten, i så stor utsträckning som möjligt, hanterar den utifrån befintliga rutiner och beslutsled. Strävan är att händelserna inledningsvis eller fullt ut ska hanteras av drabbad verksamhet med stöd av berörd nämndorganisation.

Nivå 1 – Nämndnivå

Den nämnd som har ansvaret i vardagen har det i så stor utsträckning som möjligt även vid en kris. Händelser som berör flera nämnder och/eller är svåra att få kontroll över samt kräver snabba politiska beslut samordnas på nivå 2 och 3.

Nivå 2 – Central nivå

Uppgiften för stadsdirektörens ledningsgrupp är primärt att samordna och leda kommunens krisledningsarbete utifrån vad som erfordras med hänsyn till händelsens art och omfattning för att skapa ett samlat, effektivt resursutnyttjande. Arbetet leds av stadsdirektören. Ett antal stödprocesser finns som resurs; säkerhetsfunktionen, kommunikationsenheten.

² För fullgörande av kommunstyrelsens uppgifter som krisledningsnämnd finns det inom kommunstyrelsen ett krisledningsutskott. Från och med den 1 januari 2023 är kommunstyrelsens arbetsutskott även krisledningsnämnd. (KFKS 2022-380).

Nivå 3 - Krisledningsutskottet³

Kommunstyrelsen utgör krisledningsnämnd enligt lagen om extraordinära händelser. I Nacka kommun har uppdraget att utgöra krisledningsnämnd delegerats till kommunstyrelsens krisledningsutskott. Krisledningsutskottet består av kommunstyrelsens ordförande, förste och andre vice ordförande. Utskottets uppdrag och mandat är att vid en extraordinär händelse överta samtliga nämnders befogenheter och beslutsrätt i den utsträckning som anses nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning. Ordföranden för krisledningsutskottet avgör när utskottet ska träda i funktion.

5 Syftet med den lokala krisplanen

Syftet med denna krisplan är att klargöra enheternas organisation och uppgifter vid kris. Planen förtydligar ansvarsförhållanden inom arbets- och företagsnämndens verksamhet och samarbete med andra aktörer. I krisplanen framgår också vilka rutiner som gäller för kommunikation vid kris eller risk för kris.

Nämndens verksamheter ska ha förmåga att:

- aktivera egen krisledning som kan leda och fatta beslut
- motverka eller lindra konsekvenser av de skador som inträffat
- säkerställa att prioriterad och samhällsviktig verksamhet alltid kan upprätthållas på en godtagbar nivå och minimera påverkan på enhetens övriga verksamheter
- ge kontinuerlig och korrekt information till kunder, Nackabor och medarbetare med stöd av kommunikationsenheten.

6 Arbets- och företagsnämndens verksamhetsansvar

I reglementet för arbets- och företagsnämnden regleras nämndens ansvarsområden och uppgifter. Arbets- och etableringsenheten, utbildningsenheten genomför verksamheten tillsammans med enheter som arbetar på uppdrag av arbets- och etableringsenheten samt utförare i kommunal produktion och auktoriserade anordnare.

Nedan beskrivs vilka verksamheter som ingår och vilka bedömts som prioriterade och inte får stanna av vid kris eller extraordinär händelse.

³ För fullgörande av kommunstyrelsens uppgifter som krisledningsnämnd finns det inom kommunstyrelsen ett krisledningsutskott. Från och med den 1 januari 2023 är det kommunstyrelsens arbetsutskott som är tillika krisledningsnämnd. (KFKS 2022-380).

Arbets- och etableringsenheten ansvarar för att genomföra följande:

Verksamhet	Prioriterad verksamhet
Arbetsmarknadsinsatser	
- Ersättning till anordnare av arbetsmarknadsinsatser	x
Feriearbete för ungdomar	
Ekonomiskt bistånd	x
Ensamkommande unga – omsorg och boende upp till 21 år - utförs av barn- och familjeenheten på uppdrag av arbets- och etableringsenheten.	
- Mottagande av ensamkommande asylsökande barn under 18 år inklusive utredning, uppföljning och beslut om placering.	x
- Orosanmälan och utredning enligt lagen med särskilda bestämmelser för vård av unga (LVU) av ensamkommande barn under 18 år – prioriterad verksamhet som inte får stanna av.	x
Flyktingmottagande	
- Mottagande av anvisade flyktingar	x
Dödsbohandläggning - utförs av överförmyndarenheten på uppdrag av arbets- och etableringsenheten)	x
Budget- och skuldrådgivning - utförs av överförmyndarenheten på uppdrag av arbets- och etableringsenheten	

Utbildningsenheten ansvarar för att genomföra följande:

Verksamhet	Prioriterad verksamhet
Kommunal vuxenutbildning	
- Antagning till och genomförande av utbildning av samhällsviktig verksamhet	x
- Utbetalning av ersättning till anordnare av utbildning	x
Kommunala aktivitetsansvaret	
- Utbetalning av ersättning till utbildningsanordnare och anordnare av arbetsmarknadsinsatser	x

7 Arbets- och företagsnämndens krishantering

För de verksamheter som ingår i arbets- och företagsnämndens ansvar, är nämnden ytterst ansvarig för planering och organisering av krishantering. Arbets- och företagsnämnden ska därför anta den lokala krisplanen. Vid en kris eller extraordinär händelse ska nämnden hållas kontinuerligt informerad om utvecklingen. Om beslut som går utöver processägarens (utbildnings- och arbetsmarknadsdirektörens) delegation måste fattas under krisledningen ska ett beslut fattas av nämnden. I det fall ärendet är så brådskande att nämndens beslut inte kan inväntas ska ett ordförandebeslut fattas.

Krisledningsgrupp

Arbets- och etableringsenheten och/eller utbildningsenheten ska ha en krisledningsgrupp som ansvarar för krishanteringen i händelse av kris eller extraordinär händelse. Exakt hur krisledningsgruppen formeras beror på krisens eller den extraordinära händelsens beskaffenhet. Vid behov involveras ansvariga på överförmyndarenheten och barn- och familjeenheten.

Processägaren (utbildnings- och arbetsmarknadsdirektören) agerar alltid krisledningschef för enhetens krisledningsgrupp, om inte processägaren utser annan person. Krisledningsgruppens sammansättning kan minskas och utökas utifrån de krav på ledning som situationen ställer. Roller som behöver utses är lednings- och loggfunktion samt kommunikationsansvarig med stöd av kommunikationsenheten.

Kriskommunikationen ska alltid ske med stöd av kommunikationsenheten. Krisledningsgruppen kan vid behov utökas med ytterligare funktioner. Vid behov kan krisledningsgruppen även få stöd av funktioner i den centrala krisledningsgruppen, till exempel säkerhetschef.

Uthållighet och förstärkning vid längre kriser

I krisens natur ingår att den inte är förutsägbar, varken till längd eller omfattning. Det gör att det kan uppstå behov av förstärkning av personal och avlösning för tjänstgörande personal. När förstärkning sker gäller grundprincipen att ordinarie chef alltid behåller sitt ansvar för verksamheten. Ordinarie chefer ansvarar för att identifiera de personer i den egna organisationen som kan ingå i en sådan resurs.

8 Handbok för krishantering

Det ska finnas en handbok för krishantering för nämndens verksamheter. Handboken ska innehålla mallar och checklistor som stödjer praktisk handling för att underlätta krislednings- och krishanteringsarbetet.

Exempel på mallar och checklistor som bör ingå i handboken:

- Larmkedjan – ta emot och vidarebefordra larm

- Mall för att ta fram gemensam lägesbild
- Rollkort för krisledningsgruppens olika funktioner
- Tidplan
- Informationshantering och kriskommunikation
- Kontinuitetsplan för enheterna och Nackas kommuns övergripande krisplan
- Checklistor för samverkan
- Utvärdering efter en kris

9 Kriskommunikation

Kriskommunikationen och krisinformationen bygger på Nacka kommuns kommunikationsstrategi och anvisningarna för kriskommunikation. All kontakt med media sker med stöd av kommunikationsenheten.

I samband med en extraordinär händelse eller kris ställs höga krav på att kommunens kommunikation är proaktiv, samordnad och tydlig. Transparens och ärlighet är ledstjärnor.

Målet med kommunikationen är att kunna ge relevant, korrekt och snabb information till allmänheten och till kommunens medarbetare verksamheter, externt auktoriserade anordnare samt leverantörer.

10 Avslut av krisledningsgrupp

Krisledningen fattar beslut om när och hur krisledningsgruppen ska avvecklas och när återgången till normal organisation ska ske.

När beslut om återgång till normal organisation har fattats ska krisledningsgruppen säkerställa att följande beaktas:

- Att behov av uppföljning av händelsen och stöd till drabbade fortsätter inom ordinarie organisation.
- Att personalens eventuella behov av information, avlastande samtal och ledighet ses över och följs upp.
- Att händelsens dokumentation (logg) avslutas och diarieförs för att underlätta uppföljning.
- Att krishanteringsinsatsen utvärderas.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

